Ч. 153. Чернівцї, субота дня 13. (25.) липня 1896. Рочник XII.

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ виносить
на цїлий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно . . . . 1 „ — „
для заграницї 20 рублїв або 40 франків.
Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі ґазет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ

щодня кромі недїль і руских сьвят о год. 5. по пол.

Редакция і Адмінїстрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2.)

Оголошеня приймає ся за оплатою 6 кр. від стрічки; а в „Надісланім“ по 10 кр. від стрічки.

Образки з села.

Розбійнича спілка.

Тася Андрусишин із Сторонної пожичила перед 10-ма лїтами 10 зр. у Еля Бавмвольшпіннера з Підбужа і дала за то Ельови свою теличку у спілку, котру і дальше своїм коштом і трудом годувала. Коли та теличка стала коровою, мала знов теличку і бичка. Ту корову спродала Тася Андрусишин, а властиво спродав єї Ельо Бавмвольшпіннер за 35 зр., відтягнув собі 10 зр., а рештою подїлив ся так що 12 зр. 50 кр, задержав собі, а лиш 12 зр. виплатив яко належитість Тасї Андрусишин. То стало ся перед пятьома роками.

З тої корови лишили ся теличка і бичок, що Тася Андрусишин своїм коштом і своїм трудом годувала. Отже-ж Ельо Бавмвольшпіннер продав потому, все ще з титулу спілки іза пожичених висше згаданих 10 зр., бичка за 15 зр. і взяв собі з того 7 зр. 50 кр., а Тасї Андрусишин дав других 7 зр. 50 кр. яко єї належитість.

І тут нїчого не поможе устава з 28. мая 1881 Нр. 47 В. З. Д., бо за подібні річи в дорозї карній не карають, але що більше — о скілько я зі всїх сторін зачуваю — то в дорозї цивільній суди признають таким спільникам, як Ельо Бавмвольшпіннер всї мнимі належитости, що походять із такої красної мнимої спілки. За 10 лїт мого судейства в горах я не признав анї одної такої належитости — вірителї (все жиди!) не вносили зажаленя неважности против дотичних вироків, — ба й не позивають від многих лїт до суду, тілько знають дурного селянина так обаламутити, що він добровільно без суду сплачує повисше описані належитости із такої розбійничої спілки.

Минувшого року (1895) пожичила Тася Андрусишин у сина Ельового Шльоми Бавмвольшпіннера 20 зр. на ту теличку, що лишила ся із горі згаданої, а за 35 зр. спроданої корови, а що сама вже коровою стала, — нїби то — кажучи тутейшим ладом — „дала ту корову на-вспів“. В осени 1895 р. забрав Шльома Бавмвольшпіннер ту корову, спродав за 33 зр. і гроші собі задержав, а натомісць привів иньшу стару корову до Тасї Андрусишин і дав їй на „спільне удержанє“. Ту корову визимувала Тася Андрусишин своїм коштом і своїм трудом, але на весну 1896 відобрав єї Шльома Бавмвольшпіннер і не заплатив Тасї нїчого. Не досить того, Шльома ще намагає ся і остатнього бичка, котрого Тася Андрусишин має, і котрий зовсїм до жадної „спілки“ не належить, насилу забрати та грозить, що Тасю „ще лїпше навчить!“ Шльома пильнує, щоб нещасна Тася не спродала того бичка, лиш щоби своїм коштом для него годувала...

Бідний нарід руский, зневажуваний й обдираний до послїдка. Тих властий, які суть, за мало, щоби єго могли оборонити перед публичним розбоєм. До кождого села руского треба би по кількох адвокатів, щоби нарід руский боронили від здирств, прибраних в леґальну форму. Кожда така оборона коштує, бо треба заплатити хотьби стемплї як вже не писаря, а тут не мають покривджені і кусника хлїба для своїх дїтий.

Нехрещені обманцї.

Дуже зле роблять наші люди, що дають ся підмовляти ріжним факторам, щоби замавляли ріжні знаряди господарскі поза нашим краєм, бо майже все дістають наші люди знаряди злі і мусять майже все доплачувати понад згоду, через то наражають ся на процеси по закраєвих судах і на екзекуциї і другі неприємности. І так Ший Гальберштайн з Підбужа, 20-лїтний син Янкля, що не має жадного маєтку,

---

38)

ЦАРІВНА.

Оповіданє

Ольги Кобилянської.

—

(Дальше).

„Я старалась би всїми силами жити в такий самий спосіб, як тут. Чого би вертала назад туди? Для мене нема там вже більше місця!“

„Спасибіг тобі за се, дитино! Але знаєш... знаєш, що менї нераз здає ся?“

„Що?“

„Що ти покинеш все, всї твої вироблені засади, всю твою улюблену працю, і... і підеш якого небудь гарного дня тою звичайною широко-утовченою дорогою буденьщини.“

Я дивила ся на ню довгим, повним, ожидаючим поглядом.

„І що-ж?“ спитала я.

„І стратиш те, що я і иньші полюбили в тебе, і що мене поєднало знов в послїдних роках з людьми і житєм.“

„Щож се таке у мене?“

„Се те, чого буденні люди не мають. Чисте, невижичене, вроджене сьвітло душеве, що позолочує все, на що лиш упаде.“

„О, дорога панї!“

„Так, Наталонько! Мене переслїдує думка, що коли останете ся самі самісенькі в житю, то се житє, грубе, жорстоке, переробить вас; вплине на вас може так, що у вас прокине ся пригноблювана натура і ви зажиєте цїлком иньшим житєм! Се не було би щось неприродне, Наталко; нї, ви молоді і гарні, ах, ви пишні як екзотична квітка, і самотність не видасть ся вам завсїгди такою як тепер... Однак я вмерла би з жалю за вами у-друге і на тамтім сьвітї!“

„Чому думаєте ви так про мене, панї Марко?“ спитала я з щирим смутним докором. „Чи ви не пізнали ся на менї ще доволї?“

„Знаю, знаю“, відповіла она поспішно; „однак я спостерігла, що ви у своїх нестережених і найсамотнїйших хвилях такі неспокійні, а властиво так якось настроєні, мов би були наскрізь незадоволені, або чули ся у мене нещасливі! Що з вами? скажіть отверто!“

Я усьміхнула ся сумно.

„У вас я нещаслива, дорога панї? Нї, у вас відчула я і побачила щастє. Се в мене щось иньше. Я чую ся нераз такою самітною, опущеною!“

„Ох, отже так оно й є, як я собі думала!“ перебила она мене майже болїсно...

„Справдї чую ся самітною, але не так як ви може думаєте, лише цїлком инакше. Послїдними часами загнїздила ся в моїй голові думка, що я справдї не маю т. зв. „змислу для дїйсности“, як мене переконували раз о тім в житю ще давнїйше. Що стою з всїм тим, чим душа моя переповнена, сама! Бо чи-ж се здорово заєдно думати, що не одно могло би инакше бути, красше і достойнїйше? Сего я не думаю про своє власне житє, лише про житє загалу. Думки других людий такі задоволені, кружать від якого небудь часу вже завсїгди лиш в однім означенім крузї, взявши собі за цїль житя виключно особисті інтереси; а мої летять дальше, бажають Бог знає чого, ожидають чогось, нередчувають щось, а опісля плачуть. Се те в мене, дорога панї, що я чую ся самотна. А що до „нещасливости“ то будте спокійні. В моїм житю так мало „подїй“, що... що я не можу чутись „нещасливою“. І при тих словах я розсьміяла ся тихим сьміхом.

Она поглянула на мене і я відчула, що мій сьміх не вдоволяв єї.

„Чи хочете тим сказати, що ви не замужні?“ спитала.

„Так; але чи лиш подружє має ту силу ущасливляти чоловіка? Менї здає ся, що се залежить цїлком від єго успособленя, від єго склонностий; від поглядів на житє...“

„Чи ви говорили іронїчно про подїї свого житя?“ спитала знов.

„Так, і нї. В моїм житю мало подїй, а однакож скілько відчула я, скілько передумала. Але все те не має жадної вартости супроти того, що я невіддана!“

„Тепер ви колючі, Наталко!“

„Може, панї Марко. Моя істория се не то, що я пережила, лише то, що я передумала головою і серцем. Але небавом вступлю у вік такий, в котрім дївчат називають уже „старими“. Тодї стану зовсїм неінтересна для нїкого; тодї скінчить ся моя істория.“

„Ви уявляєте собі щось непотрібне і гризете ся опісля.“

„Нї, я не грижу ся, я навіть сьмію ся з того; але я пересьвідчена, що й тут сьмію ся лиш я сама. Впрочім я не можу собі уявити, як то можна бути старим.“ А по якійсь хвилинї сказала: „Панї Марко, я нїколи не стану старою панною...“

влїз до хати Сеня Малого в Залікти і намовив его, купити сїчкарню від фірми Антін Райсенцан в Празї-Бубна за 27 зр. Сказав, що Сеньо Малий дістане сїчкарню в Самборі на двірци і анї крайцара не буде платити за фрахт, бо фабрика сама заплатить. Се дїяло ся 29-го грудня 1894. Сеньо Малий дав 2 зр. 70 кр. задатку. — На Стрітене польске 1895 дістав Сеньо Малий лист фрахтовий, що прийшла сїчкарня на дворець в Самборі. Коли Сеньо хотїв сїчкарню відбирати, казали ему на двірци платити фрахт 5 зр. 35 кр. Сеньо не мав тих гроший і мусїв чотири милї дурно вертати і другий раз їхати з грішми 5 зр. 35 кр.

Після угоди з Гальберштайном мав Сеньо заплатити 27 зр. до 25-го сїчня 1896, а Сеньо заплатив вже ті гроші до сьв. Николая (18-го грудня 1895), відшибнувши 5 зр. 35 кр. за фракт з цїни купна — і гадав, що спокій.

Тимчасом 20-го липня 1896 дістає з почти позов (żaloba bagatelni) від фірми Ant. Reissenzahn w Praze, заступленої адвокатом K. Fouska „o zaplaceni 5 zł. 35 kr. від c. k. m. d., okresnoho soudu pro Staremesto a Josefov v Praze“ з речинцем 13-го липня 1896.

Таке саме трафило з сїчкарнею і Петра Паньового з Залікти, котрого та фірма позвала до Празкого суду за 5 зр. 35 кр.; коли він всьо виплатив відшибнувши за фрахт 5 зр. 35 кр. — дістав Панїв термін на 13-го липня 1896 дня 20-го липня.

Що-ж мають Сеньо Малий і Петро Панїв дїяти?

Мусїли би йти до адвоката і писати позов о привернене терміну; мусїли би постарати ся в Празї о адвоката, щоби їх заступив, і его з гори оплатити. Правда, що термін привернено би до їх оборони, але кошта приверненя мусїли би платити сторонї противній. Правда, що хотьби і були засуджені платити фірмі Райсенцан 5 зр. 35 кр. з проц., то могли би випроцесувати ті всї видатки яко шкоду від Шиї, але що возьмуть від Шиї, коли Шия голий — нїчо не має.

З того наука: гнати факторів з своеї хати, а всї річи куповати лиш у своїй Народній Торговли і у своїх людий — в своїм краю і без посередництва нехрещених обманцїв.

Підбуж, 20-го липня 1896.

Т. Р.

НОВИНКИ.

Чернівцї, дня 24-го липня 1896.

Конкурси розписані на посади молодшого учителя при 2-кл. школї в Гатнї (сучавского повіта) і учителя в Серґіях (вижницкого повіта) з рускою викладовою мовою. Подавати треба на Гатну до 31-го серпня, на Серґії до 10-го серпня с. р.

Повітова учительска конференция в Кіцмани відбула ся дня 25-го і 26-го л. червня с. р. під проводом інспектора Іл. Стратичука в присутности всїх учителїв і учительок сего повіту, разом 88 осіб. Гарне число, тим гарнїйше, що богато між ними щирих патріотів, ба й патріоток руских. Предсїдатель конференциї іменовав своїм заступником найстаршого учителя повіту, надучителя Івана Мандичевского з Шишківцїв, а збір вибрав на писарів надуч. Гр. Никоровича і уч. Ів. Прокоповича. Голова конференциї розпочав наради гарною промовою, витаючи зібраних і згадуючи про велику втрату для монархії через смерть архикнязя Кароля Людвика, котрого память пошановано повстанем із місць. По принятю протоколу з послїдної конференциї розпочалась дискусия над питанями, поставленими краєвою радою шкільною, а то: 1) над уложенем нормального подїлу годин для всїх катеґорий шкіл народних, 2) над вибором і роздїлом наукової материї природописної на поодинокі роки шкільні ріжних катеґорий шкіл народних і методичним обробленем сего предмету і 3) над ходом науки жіночих робіт ручних в бук. школах народних з особлившим увзглядненем дотичних місцевих потреб сїльского населення. Реферати й оживлена дебата над сими важсими питанями тревали $1^1/_2$ дня й заняли 3 засїданя. Перша справа має управильнити в краю різнородні й часто невідповідні подїли годин шкіл народних: друга має на цїли докладнїйше трактоване що найважнїйших партий з науки природописної, сеї для формального і материяльного образованя найважнїйшої галузи людского знаня: а трета точка дневного порядку підносить вагу домашного промислу і жадає від учительок жіночих ручних робіт, щоби плекали роботи потрібні селянкам після народних взірцїв, котре то жадане висловлено й на послїдній сесиї бук. сойму. Зазначити належить, що в деяких школах народних лучалось нам бачити прегарні вишиваня і т. п. ручні роботи жіночі. Щодо взорів для таких праць повинні-б учительки збирати взори від селянок дотичного села. Велику заслугу мали-б ті панї, що визичили-б такі взори тов. „Руска Школа“ в Чернівцях, котре могло-б після них уложити й видати друком збірник таких взірцїв зі всїх руских околиць Буковини, як оголошені в „*Буковинї*“ „Вишивки вехідної Галичини“. Поручаємо сю гадку тов. „Руска Школа“. Опісля слїдували відчити учительки М. Вальтерівної, уч. Бордиянчука, Бартошевского і Анюка, а крім того віддано ще 14 руских виробів, котрих задля браку часу годї було вислухати. Вільні внесеня поставили: надуч. Гнїдий на підвисшене ремунераций за науку ручних робіт жіночих, уч. Бажаньский, щоби при шкільних будинках були й пивницї, керницї, місця для ґімнастики, стайнї і пр., а уч. Мартинюк зажадав ще й огородів, надуч. Івасюк предложив свій збірник рахункових задач до нової машини рахункової так зв. „Циферного листка“ Туна. Той сам порушив преважну справу: щоби краєва конференция вибирала що 6 років одного представителя до краєвої ради шкільної. Жадане зовсїм справедливе і анальоґічне з вибором представителїв учительского стану для повітових рад шкільних. Зміни краєвого закону о надзорі шкільнім по мисли сего внесеня повинні би учителї народні домагатись зі всеї сили. В тім дїлї придалась би акция всего учительства австрийского, котру можна би порушити через товариства учительскі. Справа ся для учительства преважна і варта, щоб нею занятись. Уч. Жуковский жадав виконаня ухвал повітових конференций, надуч. Івасюк бажав зменьшеня вимог що-до осягненя цїли наукової в школах, що мають більше як 2 відділи, а надуч. Войновский просив о зарядженє, щоби сьвященики давали знати управителеви школи, коли вони перешкоджені відтримати науку релїґії.

„Ви думаете вийти замуж?“ спитала мене майже з переляком...

„Чи думаю над тим?“ повторила я згорда. „Нї, панї Марко, я не думаю цїлком над тим! Я не знаю, але нераз менї так чудно-чудно, так мов би я справдї родила ся лиш на те, щоби терпіти, або щоби пробувати до послїдного віддиху свою силу в борбі.“ Опісля говорила я мимоволї понуро: „Я навчена з дитиньства не ожидати щастя, хоч маю то переконане, що як раз я здібна відчути те, що називає ся щастем. Силую ся зрікати ся краси житя, ясних барв мов та черниця. Учу ся привикати до того, що в моїм житю не засияє сонце цїлим богатством свого сьвітла. Від смерти бабунї була я полишена собі сама і остану ся нею і дальше. Впрочім се не болить мене: бо чи то соромно стояти о власних силах? А що-до слів, що не остану ся „старою панною“, то я хотїла ними те сказати, що хоч і остану ся незамужною, не остану ся проте сьмішною особою, т. є. не прилучу ся до тих, що любують ся в дивоглядних строях і котиках або псах.“

„Але-ж бо ви не можете знати, чи ви останетесь дїйсно незамужною, Наталко“, закинула она якось нетерпеливо.

„Се я дїйсно не можу певно знати і менї се навіть байдуже, панї Марко“, додала я з якоюсь наглою, майже палкою гордовитостию, „я дуже горда в тій справі. Я могла би вмерти з жалю, коли-б мене той, котрого би я любила, покинув, але нїколи, нїколи в сьвітї не здержувала би его при собі, коли-б хотїв мене покинути. Лучше вмирати, нїж корити ся, нїж просити милостинї!... Ах, ті милостинї!“ Она поглянула на мене з переляком, а я говорила з горячими очима дальше. „Так, ті ненавистні милостинї. Они затроїли менї душу і я ненавиджу їх! їх і все, що пригадує хоч здалека ту погань!“

Она усьміхнула ся, як менї видїло ся, з примусом, і обізвала ся лагідно: „Я годжу ся з вами, Наталочко; се дїйсно погань. Але о скілько я вас знаю, то менї здає ся, що вам не грозить подібна небезпечність. Ви належите до тих, що їх не покидає ся. Я навіть переконана, що ви вийдете замуж і навіть так, як заслугуєте.“

Я не відповіла нїчого, і лиш здвигнула плечима, а тимчасом по моїх устах пролетів гіркий, ледво замітний усьміх. Перед моєю душею промайнув Марко а з ним — Орядин. Вже як і болїло мене поведене Марка, але все-ж не так як Орядина. Над ним думала, застановляла ся я так часто послїдними часами (мабуть тому, що бачила его частїйше), що Марко майже щезав з моеї памяти, а в сїй хвилї прокинув ся у мене супроти Орядина якийсь аж шалений жаль.

„Так, Наталко, так!“ говорила далї стара дама: „ви не потребуєте присягати ся, що останете ся незамужною.“

„Я не бажаю нїчого так, як того, щоб могла працювати після своеї вподоби — ви-ж знаєте, дорога панї, — щоб могла писати, і щоб оно здало ся на що. Тодї була би я також щасливою!“

„А подруже, моя дитино, чи оно у вас не має вартости?“ спитала мов би невдоволена моїми словами.

„Я не маю нїчого проти подружя, хоч оно не є в основі нїчим гарним, анї величним, особливо тодї, коли люди своїм характером до него не спосібні. Але правда і те“, додала я, мов по легкій задумі, „що оно й гарне, коли люди не споганюють его...“

„Правда, правда, Наталко!“ обізвала ся стара дама живо. „Між нїким не можуть бути такі красні відносини, як між чоловіком і жінкою. Се вам кажу з досьвіду, бо я пережила неодно. Дївчина любить матїр і батька надо все; однак чому опускає їх радо, коли прийде ся іти хоч би й на конець сьвіта за товаришем, що еї серце вибрало? Бо она знає, що він заступить їй родичів і все те, з чим зросла ся душею. О Наталочко!“ додала з сумною сердечностию, „коли має ся за мужа доброго і нїжного чоловіка, а чоловік той заразом товариш нашої душі, тодї не можна від долї жадати більшого скарбу. Нї, нехай говорять і фільозофують собі мужчини і женщини як хочуть, але так як чоловікови не заступить нїчо любови жінки, так і жінцї любови чоловіка, вірте менї! Була би велика шкода, коли-б ви не могли віддати ся або не хотїли!“

Я сидїла мовчки з очима зверненими кудись в далечину. Не звертаючи голови до неї, спитала я протяжно: „Може, але чому приходить вам се на думку?“

„Вас яко людини було би шкода.“

„Так“, докінчила я майже з поспіхом. „Кожда людина повинна свою силу і красу ехіснувати: не мати надармо серця в грудях — не так?“

Она потакнула мовчки головою: „Хто не жиє в двійку, той не жиє нїколи правдивим житем,“ сказала.

Я не відповіла зараз, аж пізнїйше спитала:

По справоздaню комісиї, що управляє бібліотекою повітовою відбулись вибори. На заступника учительства в повітовій раді шкільній вибрано надуч. із Заставної Андрія Зугаєвича 52 голосами, 7 голосів упало на надуч. Гр. Никоровича, а 3 повздержались від голосованя. — До постійного виділу, що має приготовити дневний порядок слідуючої конференциї, вибрано: надучительку Стратичукову, надуч. Григоровича і уч. Пігуляка, Зибачиньского і Березовского. До комісиї завідуючої пов. бібліотекою учительскою вибрано уч. Пігуляка, надуч. Івасюка, надуч. Григоровича і уч. Березовского та Прокоповича.

По вичерпанім дневнім порядку закінчив інспектор конференцию відповідною промовою і многолітством для Є. В. Цісаря, а збір відсьнівав гимн народний, а по подяці надуч. Івасюка для інспектора Стратичука „Многая літа“.

По конференциї слідували товариські сходини. Заповіджені головні збори пов. товариства учительского не відбулись, бо староство заказало їх. Та про се напишемо обширнійше по зборах, котрі відбудуть ся небавом і вискажуть свій суд в сїм ділї. На тепер зазначимо тілько, що декому немиле намірене перетворене сего товариства на філїю „Рускої Школи“ і то з „великої зичливости для Русинів“.

З ґімназиї в Радівцях. В понеділок і вівторок відбув ся в радовецкій ґімназиї іспит зрілости, до котрого ставляло ся 13 публичних учеників, 1 приватист і 2 екстерністи. З них одержало сьвідоцтво зрілости 9 публичних учеників і 1 екстерніст, 3 одержали поправку з одного предмету по фериях, а 3 репробовано на один рік.

Архикнязя Оттона має, як доносить Pol. Correspondenz, учити міністер для Галичини др Ріттнер адміністрациї державної.

У Львові відбуде ся небавом дуже цікавий процес між редактором Gazet-и Kołomyjsk-ої, п. Мардиросевичем а знаним адвокатом коломийским д-ром Дудикевичем. Сей заскаржив згаданого редактора о образу чести, а з тої нагоди пише Gaz. Kołomyjska: „З рідкою цікавостию вичікуємо тої розправи, бо при евентуальнім доводї правди вийде на верх неодна інтересна тайна закулїсової „русской политики“.

Памяти Котляревского. Полтавска земска управа постановила випечатати твори Котляревского в 10 тисячах примірників і роздати часть в нагороду ученикам народних шкіл полтавскої ґубернії, а остале віддати в продаж і весь дохід зложити на поставлене памятника для автора „Наталки Полтавки“.

Повне затьмінє сонця, яке припадає на досьвіта в день 9-го серпня с. р., буде найлїпше видне в північній Европі і в Сибіри. Европейскі зьвіздарнї лагодять ся вже на се затьмінє і думають вислати своїх людей на місця, де затьмінє буде дуже добре видко. В північній Норвеґії і у Фінляндиї есть кілька таких місць, де затьмінє буде можна вповнї видїти, але оно не буде там довше тревати як півтора мінути, і то в пору, коли сонце буде ще дуже низько при землї стояти. Лїпше буде видко повне затьмінє у всхідній Сибіри, де оно припаде на час перед полуднем і буде тревати дві мінути і три чверти. В середній і західній Европі не буде видко повного затьміня, лиш часткове, або таки й зовсїм его не буде видко, бо оно припаде на короткий час зараз по всходї сонця, або ще перед всходом.

Процес о рот. Такого ще не бувало, аби артистка-акторка починала процес для доказу, що еї рот то лише малесенький ротик. Панна Рамо мала в Парижи виступити в театрі на сценї і сказати: Je suis la Poste! Але що еї рот дуже маленький і она букви *e* не може добре вимовити, то відобрано їй ту ролю. Тим она почула ся так обидженою, що не приходила на проби, а за те знов директор зажадав 50.000 франків кари. Суд візвав фахових людий оречи, чи дїйсно у панни Рамо такий малий ротик, що она не може вимовити букви *e*.

Против 22 людий веде ся в Загребі майже вже від двох місяців процес о ріжні убійства, числом 13. Обжаловані переважно селяни, а розправа викрила страшні убійства. Прокуратор вніс минувшої суботи кару смерти на шибеници для 16 обжалованих, між тими для двох женщин, і то за убійство, получене з рабунком, на мужу, батькови і братї. Оборонцї промавляли лише за признанем лагодячих обставин. Оголошене вироку присяглих наступить дня 31-го с. м.

В справі виборів до ради державної скликало було черновецке староство на середу всїх війтів і дало їм науку о новім праві виборчім, а опісля научало їх, як мають укладати списи виборців для виборів до ради державної і сойму.

Суспендований бурмістр. Бурмістра міста Серету Константина Врабєка суспендовано і поручено управу громадских справ першому радному Юлїеви Байльови. Причиною суспендованя Врабєка має бути оскаржене его прокураториею о клевету на державних урядників.

Неабияка чоловіколюбна родина. Кілька днїв тому назад помер в Сараґосї Жозе Ґонзалез, тамошний кат в 84 роцї житя. Він „урядував“ через цїлих 56 лїт і за той час перевіз на той сьвіт 192 людий, засуджених на смерть. Єго оба братя, Северо і Рамон, були також катами; перший з них помер в 89 роцї житя в Барцельонї. Можна би гадати, що таке ремісло, котре займає ся висиланем других людий на той сьвіт, не вкорочує зовсїм віку тим, що ним займають ся. Рамон, наймолодший з братів Ґонзалезів, кат в Бурґос, помер однакож під шибеницею, на котрій повісив трох людий одного по другім. Один з вуйків Ґонзалезів був катом у Валядолїдї. Батько померших катів був рільником в якімсь араґоньскім селї. В наслїдок якогось закладу пішов він на службу до ката в Сараґосї за помічника, а по смерти свого „майстра“ заняв его місце. Жозе Ґонзалез лишив вдовицю і двох дорослих синів, з котрих старший перейме посаду по батькови.

Знов розвязана рада громадска. Задля лихої господарки розвязало галицке намістництво громадску раду в Будзанові і поручило управу громадских справ комісареви теребовельского староства.

Обильні жерела нафти показали ся в Старій веси повіта березівскогоїв західній Галичинї. Дня 8-го с. м. в однім з тамошних закопів бухнула нафта з такою силою, що розлила ся по всїх сусїдних ґрунтах. Тамошна селянка, Маслянка, начерпала собі повний збанок ропи і принесла его до хати та поставила під лаву, не накривши его. Коли вечером засьвітила лямпу, воздух був так наповнений ґазами з ропи, що они займили ся ясним поломінем. Жінка згоріла на вуголь а четверо дїтей сильно попарило ся.

Помер в Колиндянах коло Чорткова Валерій Ґулевич, практикант „Днїстра“ і бувший актор руско-народного театру.

Телєґрами „Буковини“.

З дня 24-го липня 1896 року.

Відень. Вдова по престолонаслїднику архикнягиня Стефанїя поїхала вчера враз з архикнягинею Елисаветою до своїх родичів в Бельґії.

Рим. Аґенция Стефанїого доносить, що поголоски о заручинах князя Неаполю з чорногорскою княгиною цїлком безпідставні.

„Коли жиє ся правдивим житем, панї Марко?“ І не вижидаючи відповіди, говорила дальше: „Чи тодї, коли богато терпить ся? Чи коли богато відчуває ся? Чи може тодї, коли жиеєся невгамовано після своїх лихих і добрих склонностий? Бо-ж серце годить ся так тяжко, ох, так тяжко з розумом, дорога панї!“

Она притакнула знов мовчки, як перше, головою і зітхнула. Я підняла голову до неї. Наші погляди стрінули ся. Она дивила ся на мене великими, вогкими, смутними очима, а заразом так, мов би еї думки помимо всеї бесїди пробували десь далеко-далеко...

„Наталко, ви вірна натура, правда?“ спитала нараз.

Я вдивила ся на неї здивовано: „Чому, панї Марко?“

„Відповіджте менї на моє питане!“

„Вірна, однак...“

„Ах, нїчо „однак“. Я не хочу нїчого більше знати!“ І з тими словами вийшла. Зчудована, перенята дивним чутем осталась я на місци і заслонила лице руками.

І знов пересунув ся попри мою душу Марко а за ним Орядин...

XII.

(В рік по від'їздї Марка.)

Так, на тім мусить щось бути правдивого, на тім, що Орядин казав, що в мене нема змислу для дїйсности. Я тужу за богато. За чим? ба! хиба се можна розібрати? Се слабість чувства, вроджена недуга, що відзиває ся і більшає з віком. „Туга за красою“ казав він і сьміяв ся. Ах, він ще й тепер сьміє ся, але він не знає, що відгомін его сьміху будить в моїй души.

Я найщасливійша, коли пишу, коли потону цїлою душею в иньшім сьвітї. Се богатий, барвний сьвіт, повний гармонії, повний якоїсь несказаної нїжности, або здержаної радости, бутної благородної утїхи. Так жию я мов би двояким житем. Там на час, а на час тут.

Нераз, звичайно по ріжнородній утомлюючій працї, чую ся щасливою. Але се не триває довго. Одно тяжке зітхнене панї Марко, одно притиснене еї руки до серця, розвіє то почуте вдоволеня чи там „щасливости“, і я немов прокину ся з солодкого сну. „Она слаба!“ прошибне мене блискавкою думка, мов острий ніж і я немов вяну. На мою душу мов спадає заслона з чорної крепи і закриває всю ясність, що в ній пробиває ся.

Она хора і підупадає з дня на день на силах, але вмовляє в мене і в себе, що се перейде. Дай Боже, але чого-ж так змарнїла і пожовкла? А мене чому просто гонить за якимись „розривками, на котрі має право лиш молодїж“? Перше сего не бувало в неї нїколи, а тепер немов хоче надгородити менї всї нею заподїяні і найдрібнїйші прикрости. Бідна! не знає, яке прикре почуте викликує тим у менї; але роблю еї волю, щоб їй справити приємність, а собі щоб не придбати на будучність грижі совісти. Єї воля, еї дорога воля нехай буде моя воля!...

З усїх знакомих наших відвідує нас найчастїйше Оксана. Єї намовляє панї Марко витягати мене на „сьвіт Божий“. Часом удає ся їй се, але частїйше остає ся у нас. Она пробуває радо у нас, каже, що дух нашого дому впливає на ню успокоюючо і настроює еї поважно-велично.

„Скоро лиш увійду до вас“, говорить менї, „у ваші високі тихі комнати, пристроєні в отсї старосьвітскі меблї, де високі фотелї стоять немов на сторожі пануючого тут давного доброго тону, обнимає мене зараз почуте спокою і певности. А до того поважна стать панї Марко, одягнена в чорний шовк, котрого шелест дуже люблю, і ви з вашим безшелестним, нїби плавким ходом, мелянхолїйно похиленою головкою і задуманими очима, то не знаю, чи я та сама, що перше, і майже сумнїваю ся, чи на сьвітї між людьми панує лож і неправда; противно думаю, що сама краса, любов і мир! Так тут у вас!“

А я усьміхаю ся і стискаю їй щиро руку. І я еї люблю. З всїма еї дрібними хибами, з еї тонкою ненавистию до всего, що грубе, без чувства і що — немузикальне.

Про мої колишнї відносини до Орядина знає вже і занимає ся нами обоїма з великим інтересом. Коли говорю про него, то просто не з моїх уст слова, а очима дивить ся так, мов би і ними слухала, щоб не опустити жадного мого слівця, або не втратити на хвилину виразу мого лиця. Менї аж нераз чудно, що она тим так занимає ся. Я-ж не роблю з того, що інтересую ся ним, якоїсь дуже важної подїї, — ох, зовсїм нї! Думаю про него тому, бо скучно, бо хочу жити якимсь теплим житем, думаю, як би з пімсти, що Марко згордїв і в остатній хвилї пробив моє серце як ножем...

(Дальше буде.)

Цїни збіжа і других продуктів.

Дня 20-го липня 1896.

		Львів.				*Чернівцї.*		
Пшениця . .	від	6.90	до	7.25	від	6.90	до	7.—
Жито . . .	„	5.75	„	6.—	„	5.30	„	5.40
Ячмінь бров. .	„	.—	„	.—	„	.—	„	.—
Ячмінь простий	„	4.50	„	4.90	„	.—	„	.—
Овес . . .	„	5.70	„	6.—	„	5.10	„	5.20
Ріпак	„	8.50	„	9.—	„	7.90	„	8.10
Горох	„	4.50	„	8.—	„	0.—	„	0.—
Вика . . .	„	4.25	„	4.75	„	0·—	„	0.—
Льнянка . . .	„	0.—	„	0.—	„	0.—	„	0.—
Біб	„	0.—	„	0.—	„	0.—	„	0.—
Бобик . . .	„	4.25	„	4.50	„	0.—	„	0.—
Гречка	„	0.—	„	0.—	„	0.—	„	0.—
Конюшина черв.	„	0.—	„	0.—	„	0.—	„	0. —
Конюшина біла	„	0.—	„	0.—	„	0.—	„	0·—
Конюш. шведск.	„	0.—	„	0.—	„	0.—	„	0·—
Кукуруза стара	„	0.—	„	0.—	„	4.25	„	4.30

Хміль 12.— 15.— злр. за кільо у Львові оковита за 10.000 лїтрів 12.75—13.25

Рух поїздів зелїзничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-европейского годинника.

Приходять	П о ї з д и							
	поспішні			особові			мішані	
до Чернівцїв								
З Відня, Кракова, Львова, Станїславова, Коломиї і Снятина	11^{28}	.	.	$6^{\underline{57}}$	$10^{\underline{28}}$	$5^{\underline{50}}$		
З Букарешту, Яс, Сучави, Глїбоки	3^{29}	.	.	9^{12}	$10^{\underline{00}}$	$5^{\underline{23}}$		
З Новоселицї, Садаґури .	.	.	.	.	.	.	11^{13}	$9^{\underline{50}}$
до Львова								
З Відня, Кракова . . .	1^{30}	$5^{\underline{10}}$		$6^{\underline{55}}$	$9^{\underline{30}}$	9^{55}		
З Букарешту, Сучави, Чернівцїв, Станїславова .	$9^{\underline{55}}$	.	.	$6^{\underline{13}}$	7^{28}	$2^{\underline{01}}$		
З Підволочиск	2^{30}	$10^{\underline{05}}$	.	8^{05}	5^{10}	.		
З „ на Підзамче	2^{18}	$9^{\underline{50}}$	.	7^{42}	4^{45}	.		
Зі Стрия.	.	.	.	$12^{\underline{10}}$	8	1^{50}		
З Белзця	.	.	.	8^{00}	5^{45}	.		
Зі Сколього і Стрия . .	.	.	.	$10^{\underline{10}}$	.	.		
З Відня, Кракова (т. зв. блискавичний потяг) . .	.	.	$8^{\underline{45}}$	.	.	.		

Відходять	П о ї з д и							
	поспішні			особові			мішані	
з Чернівцїв								
До Снятина, Коломиї, Станїславова, Львова, Кракова і Відня	3^{47}	.	.	9^{41}	$10^{\underline{29}}$	$5^{\underline{38}}$		
До Глїбоки, Сучави, Яс, Букарешту	12^{03}	.	.	$7^{\underline{17}}$	$10^{\underline{48}}$	6^{16}		
До Садаґури, Новоселицї .	.	.	.	.	.	.	4^{30}	6^{21}
зі Львова								
До Кракова і Відня . .		2^{50}	$11^{\underline{00}}$	$4^{\underline{40}}$	9^{55}	$6^{\underline{45}}$		
„ Підволочиск	.	2^{11}	6^{00}	.	9^{30}	$10^{\underline{45}}$		
„ „ з Підзамча .	.	2^{25}	6^{14}	.	9^{48}	$11^{\underline{12}}$		
„ Чернівцїв, Сучави, Яс, Букарешту	6^{10}	.	.	10^{25}	2^{45}	$10^{\underline{15}}$		
„ Стрия	.	.	.	$5^{\underline{22}}$	9^{35}	$7^{\underline{22}}$		
„ Белзця	.	.	.	9^{15}	$7^{\underline{05}}$			
„ Сколього і Стрия . .	.	.	.	.	.	3^{05}		
„ Кракова, Відня, (т. зв. блискавичний потяг) .	8^{40}							

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-европейский час ріжнить ся від львівского о 36 минут, а від черновецкого о 44 минут; коли на зелїзници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецкім 12 год. 44 минут.

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях.

За редакцию відповідає **Осип Маковей.**

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучканича.